מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שישה אמצעים אומנותיים: דימוי, האנשה, מטאפורה, חזרה, ניגוד וסמל
- להסביר מה כל אמצעי מוסיף לטקסט
- לתרגל כתיבה יוצרת עם שימוש מודע באמצעים אומנותיים

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – חלק א׳ - זיהוי אמצעים אומנותיים

1. א – דימוי
2. ב – האנשה
3. א – חזרה

חלק ב׳ – חלק ב׳ - נכון או לא נכון

1. נכון – זהו המאפיין המרכזי של דימוי
2. נכון – זו ההגדרה של האנשה

חלק ג׳ – חלק ג׳ - השלמת מילים

1. סמל
2. האנשה

חלק ד׳ – חלק ד׳ - התאמה בין אמצעי להגדרה

1. ג (השוואה בעזרת המילה כמו או כ-)
2. ד (השוואה ישירה בלי מילת השוואה)
3. א (תכונות אדם לחפץ או לבעל חיים)
4. ב (חזרה על מילה או צליל להדגשה)

חלק ה׳ – חלק ה׳ - הסבר קצר

חלק ו׳ – חלק ו׳ - כתיבה יוצרת

1. בודקים שהדימוי כולל מילת השוואה ושהניגוד מציג שני דברים מנוגדים בבירור

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דימוי כולל מילת השוואה, מטאפורה לא
- דוגמה שבה חפץ או בעל חיים מקבלים תכונת אדם
- ניגוד מדגיש הבדל בין שני מצבים או רגשות ומחזק את ההבנה שלהם

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא את המשפטים בקול לפני המענה כדי לחזק הבנה שמיעתית
- מומלץ לעבור על חלק ד׳ (ההתאמה) במליאה לפני המעבר לכתיבה היוצרת
- בחלק הפתוח כדאי להדגיש שהציון מלא רק כשיש גם זיהוי, גם ציטוט וגם הסבר

דף תרגול: אמצעים אומנותיים

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה תתרגלו זיהוי והסבר של שישה אמצעים אומנותיים מרכזיים הנלמדים בבית הספר: דימוי, האנשה, מטאפורה, חזרה, ניגוד וסמל.

בנק מילים: האנשה | סמל

1 חלק א' – חלק א' – זיהוי אמצעים אומנותיים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. "השלג כיסה את הגג כמו שמיכה לבנה."

א) דימוי ב) מטאפורה ג) ניגוד

2. "הרוח לחשה סודות באוזני העצים."

א) סמל ב) האנשה ג) דימוי

3. "מהר, מהר, מהר - האוטובוס כבר כאן!"

א) חזרה ב) סמל ג) דימוי

2 חלק ב' – חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דימוי כולל בדרך כלל מילת השוואה כמו 'כמו' או 'כ-'.	☐	☐
2	האנשה היא נתינת תכונות אדם לבעל חיים או לחפץ.	☐	☐

3 חלק ג' – חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. כאשר חפץ מייצג רעיון גדול יותר, הוא נקרא _____ .

2. כאשר נותנים לחפץ דומם תכונות אנושיות, זהו _____ .

4 חלק ד' – חלק ד' - התאמה בין אמצעי להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דימוי	___	**א.** תכונות אדם לחפץ או לבעל חיים
2. מטאפורה	___	**ב.** חזרה על מילה או צליל להדגשה
3. האנשה	___	**ג.** השוואה בעזרת המילה כמו או כ-
4. חזרה	___	**ד.** השוואה ישירה בלי מילת השוואה

5 חלק ה' – חלק ה' - הסבר קצר

ענו בקצרה.

6 חלק ו' – חלק ו' - כתיבה יוצרת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שני משפטים מקוריים על הנושא 'יום גשם ראשון': משפט אחד עם דימוי ומשפט אחד עם ניגוד. סמנו ליד כל משפט את שם האמצעי.

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין דימוי למטאפורה?

תנו דוגמה משלכם להאנשה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀